

Mjesto i datum: Podgorica, 10/11/2017

Djelovodni broj: 130-17/01

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
G-đa Brankica Cmiljanović, kontakt osoba za koordinaciju konsultacija

Predmet: Nacrt Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu

Poštovana Gospođo Cmiljanović,

shodno pozivu za učešće u Javnoj raspravi za Nacrt Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, koju je raspisalo Ministarstvo održivog razvoja i turizma, a postupajući kao zainteresovana javnost, u nastavku šaljem komentare na tekst, uz prateća obrazloženja i spremnost da tokom javne rasprave dostavimo dodatnu argumentaciju u slučaju da se za tako nešto prepozna potreba.

KOMENTARI NA TEKST
NACRTA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

I OPŠTE ODREDBE

• **Značenje izraza**

U **Članu 7** definisati izraz „nulto stanje“ segmenata životne sredine koji se pominje u Članu 10 tačka 3, Članu 15 tačka 4.

Smatramo neophodnim precizno definisanje pojma „nulto stanje“ segmenata životne sredine, kako bi se zatvorio prostor za različito tumačenje, što je bio slučaj u prethodnoj praksi i olakšalo nosiocima i obrađivaču da na najbolji mogući način urade elaborat procjene uticaja na životnu sredinu.

Smatramo da je u **Članu 7** potrebno definisati i šta se podrazumijeva pod izrazom „projekti namijenjeni odbrani“, koji se u Članu 3 istav 3 izuzimaju od obaveze primjene ovog Zakona.

Kako smo u prethodnoj praksi takođe imali različita tumačenja ovog izraza, naročito tokom uništavanja viškova naoružanja, a imajući u vidu problematiku vezanu za značajnu količinu neeksplozivnih eksplozivnih naprava u Jadranskom moru i vojni otpad, vjerujemo da je potrebno precizirati šta se podrazumijeva pod projektima namijenjenim odbrani, kako bi se sistem na najbolji mogući način pripremio za zaštitu životne sredine, morskog ekosistema i zdravlja ljudi, što može biti ugroženo ukoliko se ne posveti potreban nivo odgovornosti.

II POSTUPAK PROCJENE UTICAJA

- **Uslovi za izradu elaborata**

U **članu 19 stav 3** favorizuje se određeno zanimanje, konkretno diplomirani biolog što je bez obzira na nespornu potrebu takvog profila u multidisciplinarnom timu, naročito ako se radi o zaštićenom području, ipak diskriminatorski prema drugim zanimanjima koja bi trebalo da budu zastupljena u multidisciplinarnom timu i drugim vrstama projektima gdje je procjena uticaja na životnu sredinu takođe veoma kompleksna a radi se recimo o devastiranim prostorima, industrijskim crnim tačkama itd.

Uostalom, u Članu 22 stav 3 ostavljena je mogućnost da „Komisija za procjenu uticaja može zahtijevati od nosioca projekta dopunu članova multidisciplinarnog tima za pojedine segmente životne sredine koji su od značaja za predmetni projekat i dokaze o ispunjenosti uslova”, što je po nama sasvim dovoljno.

- **Javna rasprava o elaboratu**

U **Članu 20 stav 3** koji definiše uslove vezane za javnu tribinu dodati i „Javna tribina se organizuje u prostoru koji je u vlasništvu nadležnog organa ili ga je nadležni organ obezbijedio za tu potrebu.“

Kako smo u prethodnoj praksi imali situacije da se javne tribine organizuju u neadekvatnim prostorima, koji su u vlasništvu nosioca, odnosno investitora, što nije neutralan ambijent pogodan za argumentovani javni dijalog, već se može tumačiti i kao vrsta pritiska na zainteresovanu javnost i javnost, smatramo da se zakon treba odrediti i prema ovom važnom dijelu javne rasprave.

U **članu 20 stav 4** povećati broj lica koje učestvuju na javnoj tribini na sledeći način:

„Na javnoj tribini učestvuje nosilac projekta, rukovodilac ili koordinator multidisciplinarnog tima kojeg formira obrađivač i još najmanje jedno lice koje je učestvovalo u izradi elaborata“.

Smatramo da bi na ovaj način unaprijedili kvalitet javnih tribina i zainteresovanoj javnosti omogućili da vodi argumentovan dijalog na kvalitetan način, uz maksimalno minimaliziranje prostora za eventualni izostanak traženih odgovora i pojašnjena od strane nosioca i obrađivača.

- **Pravo na žalbu**

U **Članu 14** i **Članu 25** potrebno je definisati kome podnijeti žalbu na odluke koju je donio nadležni organ iz organa iz člana 4 stav 1 tačka 1.

Ukoliko se to ne definiše, onda nema drugostepenog postupka protiv ovog nadležnog organa (državna uprava), što je još jedan zaštitni mehanizam, već se odmah pokreće upravni spor.

Smatramo da je potrebno prepoznati Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, kao taj nadležni organ, a Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao organ kod koga se pokreće drugostepeni postupak

III OBAVJEŠTAVANJE, VOĐENJE EVIDENCIJE I STAVLJANJE PODATAKA NA UVID

- **Način obavještanja javnosti**

Smatramo da je u **članu 29** potrebno definisati i obavezu obavještanja putem Mjesnih zajednica (MZ) koje imaju nadležnosti na području koje će biti zahvaćeno uticajem projekta.

Imajući u vidu sve specifičnosti društva, naročito sjevernog regiona Crne Gore (tehnički problemi sa komunikacionim kanalima, socijalni momenat, platežna moć, vremenski uslovi naročito tokom zimskog perioda, rejting lokalnih emitera...) smatramo da bi u proces obavještanja javnosti ovaj Zakon morao da prepozna lokalni interes i uključi Mjesne zajednice.

Uključivanjem Mjesnih zajednica država bi se zaštitila i u slučaju pokretanja pravnih postupaka zbog kršenja prava na informisanje, odnosno prava na učešće u procesu donošenja odluka koje se tiču pitanja životne sredine.

- **Stavljanje podataka na uvid**

U članu 32 u stavu 1, u kontekstu podnošenja zahtjeva za uvid u kompletnu dokumentaciju dodati: „i u elektronskoj formi”.

Imajući u vidu da se i kroz obavještanje javnosti u članu 29 stav 2 prepoznala elektronska pošta kao relevantan oblik komunikacije, smatramo da je isto potrebno omogućiti i u djelu podnošenja zahtjeva za uvid u kompletnu dokumentaciju.

S poštovanjem,

Aleksandar Perović, direktor